

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Partille kommun 2025-10-15

Oluff Nilssons väg förskola

Rapportförfattare
Angelica Stranne & Emma Kallerdahl
2025-10-15

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Vision

Vi vill att alla barn ska möta en förskola fri från kränkningar, fördomar och hinder. Barnen ska känna att de får vara sig själva och uppleva att vi alla är olika -men lika bra.

Vi tror på ett konkret och verksamhetsnära arbete för att kunna reflektera över vår verksamhet på djupet. Vuxna är viktiga förebilder och genom vårt sätt att prata och bemöta barn lägger vi grunden för den sociala kultur som barnen ingår i och lär av. Alla pedagoger arbetar med kritisk reflektion och feedback mellan varandra för att bli medvetna om vilka normer vi skapar i barnens utbildning.

Vår förskola är en plats där alla barn får känna glädjen över att leka, ha roligt, utvecklas och ingå i ett demokratiskt sammanhang.

Citat från förskolans läroplan, Lpfö18:

”Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas”.

Förskolans namn

Oluff Nilssons väg förskola

Verksamhet

Denna plan omfattar Oluff Nilssons vägs förskola som är en förskola med fyra avdelningar; Eken, Aspen, Björken och Lönnen.

Datum för upprättandet av planen

15 oktober 2025

Ansvarig

Rektor, Emma Kallerdahl, är ansvarig för att det upprättas en plan på förskolan.

Kommunikation och förankring

Planen förankras i förskolans styrdokument, samt i lagar som rör diskriminering och kränkande behandling samt barnkonventionen.

Rektor, specialpedagog och likabehandlingsgruppen har kommunicerat planens innehåll till samtliga pedagoger under höstterminen 2025.

Planen delas med vårdnadshavare på unikum, både i original och i en mer lättläst form. Planen skickas till servicechefen för förankring hos servicepersonal.

Planen förankras med barnen i vardagen. Antingen som en naturlig del av utbildningen för att förskolans värdegrund ska efterlevas, eller vid planerade undervisningstillfällen, för att förstärka vissa områden som respektive arbetslag ser att deras barngrupp behöver ges möjlighet att reflektera och utvecklas kring.

Planen finns att ta del av på Partille kommuns hemsida.

Hur blev det?

I planen för läsåret 2024/2025 riktades insatserna mot att öka möjligheten för alla barns rätt till kommunikation.

Hur har föregående års plan utvärderats och vilka har varit delaktiga?

Under en gemensam studiedag i maj 2025 har samtliga pedagoger fått möjlighet att utvärdera årets insatser. Likabehandlingsgruppen har haft ytterligare möte för djupare analys av vad året insatser har gett för effekter.

Sammanfattning av vad utvärderingen visade

Förskolan har arbetat fram ett förväntansdokument kring bilder och kompletterande kommunikation för att skapa mer likvärdiga förutsättningar kring vad barn möter för bildstöd mellan avdelningar. Dokumentet har implementerats i arbetslagen.

Utvärderingarna visar att det fleråriga arbetet med att bekräfta barns känslor och att barn tidigt ges ord för att identifiera sina känslor sker naturligt i utbildningen. Pedagogerna planerar även för hur man kan förstärka arbetet så att barn få reflektera och lära sig att identifiera känslor hos andra. Därav betraktar vi målet kring känslorarbetet som uppnått.

Förskolan har haft som mål att erbjuda litteratur, flano- och rekvisitasagor som vidgar normer inom diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet och sexuell läggning. Förskolans eget bibliotek erbjuder en möjlighet för barn att ta del av litteraturen, men pedagogerna har inte planerat för att erbjuda litteratur inom ovan nämnda diskrimineringsgrunder.

Pedagogerna beskriver i utvärderingarna att de upplever att arbetet med barnhälsorutinen fungerar bra och att de regelbundet får stöd av specialpedagog i kartläggning och uppföljningar. Rektor och specialpedagog har i sina utvärderingar reflekterat över att avdelningar arbetar olika i hur man involverar vårdnadshavare i arbetet och hur vi dokumenterar och följer upp kontakten med andra instanser som BVC eller habilitering.

Förskolans planerade insatser kring traditioner och högtider har inte genomförts som planerat.

Kommentar till ovan sammanfattning

Alla utom en av de planerade insatser 2024/2025 är genomförda. Vi kan se att de planerade insatserna har haft goda effekter för pedagogers medvetenhet och den pedagogiska verksamheten. I arbetet blir även nya utvecklingsområden synliga vilket innebär att vi systematiskt kan arbeta vidare mot en likvärdig förskola. En god värdegrund är inget som finns av sig själv, utan den upprätthålls och skapas i dagliga möten på förskolan. Vi anser att målen i 2024/2025 års delvis eller helt uppnådda. För att hålla i processer så beskriver vi aktiviteter i kommande plan.

Årets plan ska utvärderas senast

Maj 2026

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Aktiveter följs regelbundet upp av arbetslagen i det systematiska kvalitetsarbetet samt i olika fokusgrupper. Likabehandlingsgruppen träffar specialpedagog i februari för en mittutvärdering. Rektor och specialpedagog följer upp effekterna av insatserna som är riktade mot pedagogerna, både i anslutning till aktiviteten och i förskolans samlade bild. Årets plan utvärderas slutligen i arbetslagen efter givna frågor.

Var är vi?

Förskolans arbete mot kränkande behandling och diskriminering pågår aktivt hela året. En gång om året tar vi ett gemensamt grepp på förskolan och kartlägger vår verksamhet mer djupgående. Detta genom analys av kartläggning samt av samlad dokumentation från det gångna året.

Metoder som har använts vid kartläggningen

- Föräldraenkät
- Utvecklingssamtal och uppföljningssamtal tillsammans med vårdnashavare
- Observationer och dagliga samtal med barnen.
- Incidentrapporter.
- Kollegialt utbyte genom reflektion i likabehandlingsgruppen tillsammans med specialpedagog och rektor.
- Förskolans systematiska kvalitetsarbete.

Barn, elevers och personals delaktighet

Barnen görs delaktiga i dagliga samtal och möten med pedagogerna och med sina vårdnadshavare. Samtliga pedagoger deltar i det systematiska kvalitetsarbetet som leds av förskollärare. Likabehandlingsgruppen har kartlagt förskolans verksamhet, specialpedagog och rektor har analyserat kring det kartläggningen visade.

Vad visade kartläggningen avseende kränkande behandling?

Det är vanligt med konflikter mellan barn då de fortfarande håller på att lära sig socialt samspel och är i starten på att utveckla impuls kontroll, empatisk förmåga och självreglering. De konflikter som sker mellan barnen på vår förskola, som är lite äldre, tolkar vi att det ofta beror på missförstånd mellan barnen, att de saknar ord för att göra sig förstådda eller för att kompromissa och förhandla i leken. Pedagogerna stöttar barnen i att försöka lösa dessa missförstånd och konflikter, både på kort sikt och på lång sikt, men använder i dagsläget inte visuella hjälpmedel i arbetet. Barnen ges redan i tidig ålder möjlighet att identifiera och hantera sina känslor, för att de ska ha bättre förutsättningar när de blir äldre.

Pedagogerna delar dagligen upp barnen i mindre sammanhang och fördelar sig för att lättare finnas till hands för barnen. Verksamhetens pedagogiska miljöer möbleras medvetet för att minska risker för kränkningar, främja tillsyn och lek.

Kartläggningen visar att risker för kränkningar ökar när pedagogerna upplever tidspress/stress i rutinsituationer och övergångar och inte kan stötta barnen på ett sätt som vi vet att de behöver för att lyckas. För att förebygga risker i dessa situationer så ser vi vårt arbetsmiljöarbete som en viktig del i arbetet mot kränkningar på förskolan. Rektor arbetar för att utveckla pedagogiska reflektioner och feedback mellan pedagogerna där barns perspektiv är centralt. I arbetet får pedagogerna stöd av både specialpedagog och rektor.

Föräldraenkäten visar att vårdnadshavare upplever att deras barn trivs på förskolan, och de flesta känner att deras barn är trygga och får det stöd som de behöver. När barn bytte avdelning mellan vår och höstterminen upplevde flera barn en otrygghet i att börja på den nya avdelningen.

Vad visade kartläggningen avseende diskriminering?

Religion eller annan trosuppfattning

Pedagogerna upplever att de har ett öppet förhållningssätt mot alla religioner och att barnen har rätt till sin egen religion. Förskolan saknar en gemensam rutin kring syfte samt vilka högtider som uppmärksammas med en tydlig ansvarsfördelning.

Förskolan har en mångkulturell kalender.

Etnisk tillhörighet

Pedagogerna upplever att de har ett interkulturellt förhållningssätt och god kunskap om olika kulturer. Flera pedagoger arbetar med transspråkande i verksamheten. Barnen som kan flera språk är stolta över detta.

I verksamheten finns flaggor och kartor, för att synliggöra en global mångfald.

I samband med introduktionen i förskolan så gör pedagogerna en språkkartläggning av varje barn för att få fram trygghetsord, språkkunskaper och vilka högtider som är viktiga för familjen.

Förskolan har lämnat in en incidentrapport det senaste året angående etnisk tillhörighet.

Kön

Pedagogerna möblerar och skapar olika gruppkonstellationer för att alla barn ska uppleva att de har tillgång till alla material. Barnen leker blandat mellan könen.

Alla barn uppmuntras uttrycka sina känslor, oavsett kön. Pedagogerna upplever att de har goda kunskaper för att inte förstärka könsstereotypa mönster.

Könsöverskridande identitet och uttryck

Pedagogerna använder könsneutrala uttryck när de pratar med grupper av barn, så som "barnen" eller "kompisar".

Barnen har över lag en öppen inställning till att alla får vara olika, men lyfter sällan frågor eller tankar kring könsöverskridande identitet. I vårt eget gemensamma bibliotek finns böcker och bilder som synliggör diskrimineringsgrunderna, men utbudet är smalt.

Funktionsvariation och Bristande tillgänglighet

Pedagogerna arbetar med bilder eller tecken, rutiner och strukturer för att alla barn ska uppleva att förskolan är rolig, meningsfull och intressant. I de fall där

barn eventuellt inte gör det finns rutiner för hur man kan få stöd som pedagog att anpassa sin verksamhet ytterligare av specialpedagog.

Förskolan har tagit fram ett gemensamt förväntansdokument kring arbetet med bilder och kompeterande kommunikation för att möjliggöra en större likvärdighet mellan avdelningar.

Förskolan har en rutin för att tidigt fånga upp barn i behov av stöd. Kartläggningen visar att förskolan behöver se över rutinen för att skapa en högre likvärdighet kring hur vi involverar vårdnadshavare och samverkar med andra instanser.

Ålder

Förskolan arbetar mycket med att dela upp barnen i mindre sammanhang för att alla barn ska få möjlighet att lyckas och uppleva förskolan som intressant, rolig och meningsfull. Vi bygger våra grupper utifrån flera aspekter, såsom ålder, behov, relationer och intresse.

Sexuell läggning

Pedagogerna har inte lyft tankar med barnen kring sexuell läggning, dock har förskolan köpt in litteratur det senaste året som berör olika sexuell läggning.

Sexuella trakasserier och trakasserier

Förskolan har satt rutiner för blöjbyten och toalettbesök. De lyfter regelbundet rutiner och förhållningssätt utifrån ett barnperspektiv. Barnen upplevs ha verktyg för att tydliggöra rätten till sin kroppsliga integritet, men vi ser att det är ett ständigt pågående arbete att stötta barn i detta. Vissa barn värnar om en hög integritet medan andra förhåller sig mer liberalt.

Det senaste året har de äldre grupperna fått arbeta återkommande med samtycke och "stopp min kropp" och rutinerna kring toalettbesöken, då barnen både är nyfikna på kroppen och tycker att det är roligt med kiss och bajs.

Resultat och analys

Vi ser att de flesta risker i vår kartläggning är kopplade till barns språkutveckling och att skapa en tillgänglig miljö för alla barn i förskolan, men arbetet med barns känslor de senaste åren har medfört att konflikter minskat mellan barnen. Vår analys visar vikten av att arbeta med en språkstimulerande verksamhet, som är likvärdig för alla barn. Pedagogerna är ett stöd för språklig stimulans, men den pedagogiska miljön kan bli mer stödjande för att erbjuda en likvärdig utbildning för alla barn. Kartläggningen visar att vi behöver sätta in insatser för att ge barn stöd i hur man kan lösa olika konflikter.

Pedagogerna upplever att de har goda relationer till varje barn och att de kan göra barnen trygga på förskolan. Förskolan behöver se över sina rutiner vid överinskolning mellan barngrupper för att skapa bättre förutsättningar att alla barn känner trygghet med bytet.

Förskolan behöver följa upp hur de gemensamma riktlinjerna kring arbetet med bildstöd och kompletterande kommunikation efterföljs och fungerar i praktiken och främjar en tillgänglig lärmiljö. Förskolan behöver se över hur rutinen kring barnhälsa kan underlätta en likvärdighet för samverkan med vårdnadshavare och andra instanser.

Vi ser att avdelningarna arbetar aktivt med interkulturella förhållningssätt, dock saknas gemensamma syften kring vilka högtider och traditioner som uppmärksammas i förskolan. Förskolan har haft en incidentrapport kring etnicitet. Incidenten var mellan barn och hanterades enligt rutin.

För att vidga normer kring varje diskrimineringsgrund är litteraturen i vårt bibliotek en tillgång och möjlighet, men pedagogerna behöver planera för att läsa och prata om innehållet i böckerna. Om barnen möter litteratur kring olikheter så finns möjlighet till att fånga upp barns egna nyfikna frågor och funderingar.

Vart ska vi?

Verksamhetens mål när det gäller kränkande behandling

Ingen ska utsättas för kränkande behandling i förskolan. Alla barn har rätt att känns sig trygga för att kunna utvecklas och lära. Alla vuxna i förskolan; föräldrar, pedagoger och övrig personal, ska agera vid minsta misstanke om kränkande behandling.

- Förskolans använder sig av visuellt stöd i konflikthantering för att synliggöra hur man kan lösa dem och förstå varandra.
- Alla barn ska känna sig trygga vid övergångar mellan avdelningar på förskolan.

Verksamhetens mål när det gäller diskriminering

- Pedagogerna har kunskap om förskolans rutin för tidiga insatser, som konsekvent och likvärdigt tillämpar dessa över alla avdelningar. Pedagogerna har god och likvärdig samverkan med vårdnadshavare och andra instanser.
- Bildstöd på avdelningarna används på ett likvärdigt sätt och bidrar till att skapa en tillgänglig lärmiljö för alla barn. Pedagogerna har en samsyn där tidiga insatser ses som en naturlig del av det pedagogiska arbetet, och där alla arbetar för att skapa en god undervisningsnivå som gynnar individens tidiga insatser på gruppnivå. Detta resulterar i att alla barn får det stöd de behöver i rätt tid och på rätt sätt.
- Förskolan har ett gemensamt syfte kring varför de väljer att uppmärksamma vissa traditioner och högtider. Pedagoger utmanar förskolans normer och strukturer genom kritiska reflektioner över invanda arbetssätt.

Hur har barn och personal varit delaktiga i framtagande av mål?

Specialpedagog och rektor har formulerat målen tillsammans med förskolans likabehandlingsgrupp.

Hur gör vi?

Främjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg förskolemiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Det främjande arbetet omfattar diskrimineringsgrunderna, bristande tillgänglighet och sexuella trakasserier. Arbetet riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Pedagogerna på förskolan är medvetna om hur deras språk och förhållningssätt formar den kultur som barnen igår i. Barn växer i det positiva och vi tror på att synliggöra och förstärka det som barn gör bra. Lyfta positiva relationer, samt att skapa rutiner där barn så lång det är möjligt får lyckas.

Till sin hjälp har pedagogerna litteratur och material som både syftar till att de ska få stöttning och utveckla sin kunskap samt att barnen ska ges möjlighet till utveckling och inhämta nya kunskaper.

Kränkande behandling

Aktivitet	När?	Vem utför?
Stötta barn i konflikter, hjälpa dem att sätta ord på känslor och synliggöra olika perspektiv. Stötta barn i att tolka andras signaler och se "tysta nej". Samt introducera sätt för barn att säga "stopp" och "nej" för att ge dem verktyg att värna om sin personliga integritet.	Alla dagar i förskolan.	Samtliga pedagoger
Barnkonferenser- synliggöra barns intresse.	September och januari	Förskollärare på respektive avdelning
Involvera vårdnadshavarna. Vårdnadshavarna är en viktig röst för barn. Får de misstanke om kränkning behöver de vända sig till någon av pedagogerna på förskolan direkt.	Vårdnadshavarna informeras om åtgärden under föräldramötet i september/oktober 2025.	Pedagoger på respektive avdelning.
Förskolan arbetar med små sammanhang.	Varje dag på förskolan	Alla pedagoger under ledning av förskollärare.

Diskriminering

Aktivitet	När?	Vem utför?
Ta fram och bibehålla rutiner för blöjbyte och toalettbesök. Involvera barn och vårdnadshavare för att alla ska få rätt till sin kroppsliga och personliga integritet.	Rutinen utvecklas i början på läsåret och utvärderas och bibehålls löpande under året.	Varje arbetslag.
Gemensam lathund vid beställning av normkritiskt material för att kunna komplettera med bilder, litteratur och material som vidgar normer kring samtliga diskrimineringsgrunder.	Inför beställningar i november, februari och maj.	Beställningsansvarig ansvarar för att arbetet görs i arbetslaget.
Kartläggning av flerspråkighet och hemkultur.	I början på läsåret.	Samtliga pedagoger.

Förebyggande insatser

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vi ser det som en viktig del av vårt uppdrag att ganska verksamheten kritiskt och hitta alla *tänkbara risker* för att kunna ta ansvar för att något barn i vår verksamhet inte riskerar att missgynnas.

Till grund för arbetet ligger den kartläggning som görs årligen och följs upp löpande under året. Då grupper förändras och utvecklas över tid får pedagogerna hela tiden nya omständigheter att förhålla sig till. Förskolan ser därför att det förebyggande arbetet sker kontinuerligt och aktivt, då rutiner i förskolan kan behöva anpassas till grupperns nya behov.

Kränkande behandling

Aktivitet	När?	Vem utför?
Arbeta fram bildstöd för konflikthantering och sociala interaktioner.	Start HT-25	Pedagoger på varje avdelning, med stöd av specialpedagog.

Se över rutin vid överinskolning mellan avdelningar.	Vt-26, inför höstens organisation.	Rektor tillsammans med ansvarspedagoger.
--	------------------------------------	--

Diskriminering

Aktivitet	När?	Vem utför?
Fortbildning kopplad till normer om etisk tillhörighet.	Januari -26	Specialpedagog bjuder in samtliga pedagoger.
Implementering av verktyg för att kartlägga en tillgänglig lärmiljö.	Tre träffar under hösten-25 Ev. fortsatt process våren.	Lärmiljögruppen under ledning av specialpedagog.
Revidering av barnhälsorutin i relation till samverkan med hemmet och andra instanser.	Två träffar under hösten -25	Ansvarspedagogerna under ledning av rektor.
Framtagning av riktlinjer kring gemensamma syftet med uppmärksammandet av traditioner och högtider.	Två träffar under hösten -25. Fortsatt process våren.	Likabehandlingsgruppen med ledning av specialpedagog.
Pedagogerna reagerar direkt vid misstanke om sexuella trakasserier och trakasserier.	Pedagogerna agerar direkt vid misstanke och följer handlingsplan, se bilaga.	Alla vuxna i verksamheten är skyldiga att rapportera minsta misstanke till rektor.

Hur har barn och personal varit delaktiga i framtagande av aktiva åtgärder?

Likabehandlingsgruppen har varit med och reflekterat kring behoven under analysen av kartläggningen. I analysen tas allas perspektiv in, ledningens, pedagogernas, barnens och vårdnadshavarnas. Specifika åtgärder tas sedan fram av specialpedagog och rektor, men pedagogerna detaljplanerar hur dessa kommer till uttryck i relation till sin specifika barngrupp.

Rutiner vid uppkomna situationer

När ett barn kränker ett annat barn i förskolan

1. Den pedagog, eller annan vuxen i förskolan som upptäcker kränkningar eller trakasserier ska genast ingripa. Rektor informeras och anmäler i sin tur händelsen till huvudmannen (inom 24 timmar).
2. När ett barn har kränkts följs det upp med berörda barn. Dokumentation av åtgärder sker. Förskolan tar kontakt med berörda barns vårdnadshavare och Informerar om händelsen och om eventuella åtgärder. Samtalen dokumenteras.
3. Handlingsplan upprättas.
4. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal mellan pedagog och vårdnadshavare.

När ett barn eller en elev kränks av en vuxen person

1. Händelsen anmäls till rektor som i sin tur anmäler till huvudman.
2. Vårdnadshavare informeras.
3. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentation görs. Rektor följer upp ärendet med barnet eller eleven och dennes vårdnadshavare.
4. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt barnet eller eleven och samtalar om hur undervisningen med berörd elev fungerar.
5. Om åtgärderna inte är tillräckliga tas ny kontakt med rektors chef.

Blanketter för anmälan

Blanketter för anmälan till huvudman och utredning vid kännedom eller misstanke om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier, finns att ladda ner på Insidan.

Definitioner

Kränkande behandling (regleras i Skollagen)

Kränkande behandling är när barn och elever utsätts för handlingar som kränker deras värdighet. Kränkande behandling kan förekomma vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Trakasserier är en form av kränkande behandling. Trakasserier och kränkande behandling kan vara: fysisk, verbal, psykosocial eller i text och bild.

Diskriminering (regleras i Diskrimineringslagen)

Diskriminering är när barn eller elever missgynnas i verksamheten och på osakliga grunder behandlas sämre av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är en form av diskriminering. Det är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Utrednings- och åtgärdsplikten gäller såväl trakasserier från andra barn, elever som från personal. Både skolpersonal, barn och elever kan göra sig skyldig till trakasserier.

Sexuella trakasserier är handlingar av sexuell karaktär som kränker en persons värdighet. Det är en egen form av diskriminering och behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är en form av diskriminering. Skyddet avser situationer när en person med funktionsnedsättning missgynnas därför att skäliga åtgärder för tillgänglighet inte vidtagits.

Blanketter för anmälan

Blanketter för anmälan till huvudman och utredning vid kännedom eller misstanke om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier, finns att ladda ner på Insidan.